

Den Norske Kirke

Botne Menighetsråd
Hillestad menighetsråd
Holmestrand menighetsråd
Holmestrand kirkelige fellesråd

Høringssvar

”Veivalg for fremtidig kirkeordning”

Rådene har besluttet å avgi felles høringssvar.

Merknader til Kirkerådets arbeid med saken:

Rådene vil peke på at det i Kirkeforliket mellom de politiske partier på Stortinget ble understreket at Den norske kirke (Dnk) måtte gjennomføre en demokratisk reform for å sikre medlemmenes innflytelse i alle deler av den kirkelige struktur. Rådene vil peke på at Kirkerådet ikke representerer den delen av Den norske kirke som har best utviklede demokratiske ordninger, nemlig soknet og den lokale rådsstruktur. Det er derfor påfallende at Kirkerådet er den instans som skal styre prosessen om veivalg for fremtidig kirkeordning. Når neste trinn i prosessen er at et organ som kun representerer bispedømmerådene, nemlig Kirkemøtet, skal vedta den nye ordningen på vegne av hele Dnk – vil rådene i Holmestrand peke på at en anser dette for en prosessfeil i sakens anledning.

Kirkerådets høringsnotat er utarbeidet på en måte som viser at representanter for menighetsrådene og fellesrådene i Norge ikke har hatt direkte innflytelse på utforming av spørsmål og begrunnelser. Disse mangler ved notatet vil følge saken videre og svekke dets betydning dersom ikke Kirkerådet tar tilstrekkelig hensyn til de mange høringsuttalelser som berører lokalkirkens oppfatninger.

Rådene i Holmestrand finner grunn for å beklage at Kirkerådets høringsnotat ikke kan sies å være representativt for bredden av oppfatninger i menighetsrådene og fellesrådene. Notatet preges av at en rekke spørsmål som er viktige for den lokale kirke ikke er berørt. Dette gjelder i særlig grad forhold som berører samarbeidet med kommunene og følger av kommunereformen.

Merknader til utredning av komplekse problemstillinger:

Endring av forholdet mellom Dnk og staten og veivalg for fremtidens organisering av Dnk er kompliserte anliggender og inneholder flere forhold enn de som det spørres om i foreliggende høringsnotat. Notatet har derfor sine begrensninger som premissleverandør av forhold som må gjennom en bred offentlig debatt i tiden som kommer.

I Norge har vi lang erfaring med hvordan man bygger opp og utreder komplekse problemstillinger fram mot Stortingets endelige behandling og eventuelle vedtak om ny lovgiving (eks. rammelov for Dnk). Spørsmålene om hvordan Dnk skal organisere seg med mer - omfatter alle forhold som tilsier at en skal benytte utredningsteknologien som følger arbeidet med Norges Offentlige Utredninger (NOU – utredning). Denne

arbeidsformen gir alle parter i en sak tilstrekkelig innflytelse og danner grunnlag for at et representativt politisk organ kan treffe sine beslutninger på trygg grunn.

Rådene i Holmestrand vil anmode Kirkerådet og Regjeringen om å styre utredningsarbeidet om det endelige skillet mellom Staten og Kirken og organiseringen av Dnk over i et slikt spor.

Rådenes synspunkter

Spørsmålene 1 – 27

- **Spørsmål 1**

Ved kommunesammenslåing blir de kirkelige fellesrådenes situasjon dramatisk endret. Det kan bli slik at både 3 og 4 fellesråd som i dag forholder seg til hver sin kommune fra en gitt dato skal forholde seg til én kommunal instans. Allerede i dag ser vi at utsiktene til dette fører til at sokn slår seg sammen eller starter med prøveprosjekter for sammenslåing.

Rådene i Holmestrand støtter derfor alternativ B

- **Spørsmål 2**

Rådene i Holmestrand støtter forslaget om at det ikke skal gjøres vesentlige endringer i dagens finansieringssystem. Dagens ordning bringer lokalkirken og kommunen inn i et nært samarbeid. Dagens samarbeidsordning er underkommunisert i den forstand at de fleste ikke er klar over den store kontaktflate som eksisterer løpende mellom kommune og kirke.

- **Spørsmål 3**

Rådenes oppfatning er at ved endring av finansieringsordningene bør en innføre en livssynsavgift for alle samt at en gjennomorganiserer ansvaret for kirkebygg, gravlunder og kirkelige kulturminner på en annen måte enn i dag. Ordningen med rentekompensasjon er bedre enn sitt rykte og har i særlig grad kommet restaureringsarbeid av kirkebygg til gode.

- **Spørsmål 4**

Rådene finner at spørsmålet ikke lar seg besvare enkelt. Vi går aldri ut fra at ressursene skal bli knappe, men argumenterer og forhandler årlig for økte ressurser. Det advares mot et grunnsyn om at en kan oppnå stordriftsfordeler av betydning ved omorganiseringer. Det er vår erfaring at dette ikke inntreffer. Det som derimot blir en effekt er at stillinger blir attraktive for nye yrkesgrupper og at sokn og fellesråd kan holde på ansatte, styrke planarbeidet og spesialisere enkelte administrative oppgaver – noe som øker profesjonaliteten og kvaliteten på deler av virksomheten.

- **Spørsmål 5**

Rådene vil anbefale at det eventuelt gis regler som gir soknene stor frihet til å bestemme over sin stilling i kirkefelleskapet. Kommunesammenslåingen vil

resultere i situasjoner vi i dag ikke kan forutse fullt ut. Det foregår også relativt sett folkeforflytting fra utkantene til byene / regionene.

- **Spørsmål 6**
Rådene mener at dagens ordning med to organer lokalt skal videreføres. Soknene bør styrkes slik at sekretær - og økonomifunksjoner løses av lønnet personale.
- **Spørsmål 7**
Fellesorganet for flere sokn må ligge på kommunenivå. Her må en følge kommunereformens resultater. Et fellesorgan utenfor sammenslåingskommunen vil ikke kunne fungere.
- **Spørsmål 8**
Rådene vil tro at det er mest naturlig at oppgavefordelingen videreføres.
- **Spørsmål 9**
Rådene ønsker at all virksomhet i soknene skal inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret. De som ansettes som ledere skal velges ut fra hvem som har best utdanning og egnethet for å løse oppgavene – med særlig vekt på at virksomheten styres av folkevalgte organer.
- **Spørsmål 10**
Daglig ledelse i soknet utgår fra soknets folkevalgte organ og fellesrådet og disse organs vedtak samt lover, regler og retningslinjer. Daglig leder skal rapportere til fellesrådets leder og følge fellesrådets plan for kontakten med menighetsrådene. Nåværende kirkelov er et utmerket verktøy for arbeidsoppgavene til daglig leder i soknet og for fellesrådet. Er soknet stort bør det være en definert daglig leder for virksomheten. Det skal være en arbeidsgiver for alle tilsatte i kirken – det kirkelige fellesrådet i en sammenslått storkommune.

Rådene vil peke på at forholdet mellom de folkevalgte i Dnk og de som sitter i lederstillinger er som forholdet mellom et styre og en direktør.
- **Spørsmål 11**
Rådene ønsker at biskopsfunksjonen skal være tydelig. Biskopen skal føre tilsyn med kirkens samlede virksomhet og kunne anmode om at saker tas opp til formell utredning og behandling i folkevalgte organer. Biskopen skal representere kirken utad. Tilsynsfunksjonen skal organiseres etter tydelige retningslinjer. Biskopen er overordnet prostene.
- **Spørsmål 12**
Virkemidlene til biskopen skal være slike at han / hun kan fylle alle oppgaver som har til formål å styrke og nære det kristelige liv i soknene. Dette gjelder blant annet forordningen av gudstjenester, planer for trosopplæring, diakoni, kirkemusikk, videre- og etterutdanning av prester, diakoner, kateketer, trosopplærere og kirkemusikere mfl. Biskopens ansvar skal være av faglig og påpekende natur. Visitasreglementet bør moderniseres med dette for øyet.

- **Spørsmål 13**
Rådene ønsker en ren valgordning av biskoper. Med dette mener rådene at det skal praktiseres flertallsvalg på vanlig måte.
- **Spørsmål 14**
Bispedømmerrådet bør bestå, men rådet skal ikke ha arbeidsgiveransvaret for prestene. men bør beholde arbeidsgiveransvaret for prostene og de ansatte ved bispedømmekontorene. Ettersom det blir langt færre kirkelige fellesråd i framtiden bør det drøftes om det er hensiktsmessig å sløyfe valgordningen og heller velge medlemmer av menighetsrådene / fellesrådene til medlemmer av bispedømmerådene. Bispedømmerådene skal dreie sin virksomhet slik at det er biskopens organ for arbeidet med biskopens saksfelt.
- **Spørsmål 15**
Bispedømmerrådets oppgaver skal være å følge alle saker som biskopen arbeider med. Se svaret på spørsmål 12 og 14.
- **Spørsmål 16**
Rådene støtter forlaget om at alle som arbeider i soknet skal ha samme arbeidsgiver. Dette skal være kirkelig fellesråd. Biskopens innflytelse på tilsetting og tilsyn med prestatjenesten skal sikres.
- **Spørsmål 17**
Rådernes synspunkt er at det skal være nærhet mellom arbeidsgiverfunksjonen og den tilsatte. Det folkevalgte organ for et fellesrådsområde skal være herre i eget hus i forhold til rettigheter og plikter overfor ansatte. Arbeidsgiverfunksjoner skal ikke deles på ulike organer. Den enkelte arbeidsgiver i Dnk skal være medlem av kirkens interesse – og arbeidsgiverorganisasjon (KA) eller tilsvarende organ i fremtidens organisasjon.
- **Spørsmål 18**
Rådene kan se at det i fremtidig lovverk bør tas inn en unntaksbestemmelse slik at det er en åpning for å kunne løse forhold som en i dag ikke kan se for seg vil kunne oppstå.
- **Spørsmål 19**
Rådene vil anbefale at prosten på vegne av biskopen har et faglig tilsyns- og veiledningsansvar for prestene. I den grad det er nødvendig å fremme saker fra dette fagområde for arbeidsgiverorganet skal prosten og fellesrådets daglige leder (kirkeverge) sammen utføre nødvendig saksbehandling for rådet.
- **Spørsmål 20**
Rådene ønsker at Kirkemøtets rolle i kirken skal videreføres som i dag. Fremtidens løsning må imidlertid bygge på en valgordning som har sitt utspring i menighetsrådsvalgene. Det er representanter som er valgt i menighetsrådsvalg som skal konkurrere om plasser i Kirkemøtet.

- **Spørsmål 21**

Rådene ønsker at soknene skal være representert i Kirkemøtet. Dette foreslås løst slik som antydnet i svaret på spørsmål 14. Menighetsrådene velger medlemmer til kirkelig fellesråd- Menighetsrådene velger medlemmer til bispedømmerådet. Bispedømmerådet velger blant sine medlemmer delegater til Kirkemøtet. (Dersom bispedømmet består av svært mange menighetsrådsvalgte må det velges et fast antall representanter)
På denne måte blir det en sammenhengende linje fra soknet til Kirkemøtet – og et kirkevalg hvert 4. år er kun menighetsrådsvalg.
- **Spørsmål 22**

Rådene anbefaler at bispemøtets rolle i den fremtidige kirkeordningen skal være å samordne de oppgaver som er tillagt biskopene. Bispemøtet skal ikke ha status som forvaltningsorgan. Bispemøtet skal uttale seg til saker som behandles av Kirkemøtet, ivareta representative oppgaver og motta tilsyn fra Dnk ledende biskop (Preses).
- **Spørsmål 23**

Ledende biskop skal føre tilsyn med biskopenes arbeid, lede Dnk lærenemnd og avgi uttalelser til Kirkerådet i personalsaker som vedrører biskoper. Kirkerådet bør være arbeidsgiverorgan for ansatte i Kirkerådet og for biskopene og ledende biskop. Ledende biskop representerer Dnk i nasjonale og internasjonale anliggender. Ledende biskop avgir uttalelser til Kirkemøtet.
- **Spørsmål 24**

Rådene viser til sitt svar på spørsmål 21. Bispedømmerådet bør blant sine medlemmer også velge medlemmer til Kirkerådet. Slik blir det en gjennomgående linje av folkevalgte beslutninger fra nederst til øverst i den kirkelige struktur.
- **Spørsmål 25**

Rådene ønsker at en lærenemnd skal videreføres i ny struktur. Det vil alltid være behov for å drøfte teologiske spørsmål på et høyt nivå i veiledningen av kirkens medlemmer og landets ledelse. Rådene vil vise til at Grunnlovens § 2 er en verdiparagraf for nasjonen Norge. I fremtiden kan denne bestemmelse i Grunnloven bli utfordret, noe som kan føre til at kirkens synspunkter blir etterspurt. En lærenemnd kan i slike tilfeller få en utvidet rolle som veileder.
- **Spørsmål 26**

Rådene støtter den ordning som nå er etablert for å styrke og utvikle samisk kirkeliv.
- **Spørsmål 27**

Dagens ordning bør videreføres, men det bør noteres at det må avsettes mer personalressurser og midler til dette viktig område.

/YBE/

